

De Ronde Venen

Buitengebied West

Aanvulling planMER

identificatie

projectnummer:

073600.20151551

projectleider:

mw. ing. M. den Boer-Kolbeek

planstatus

datum:

16-03-2018

status:

Definitief

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Samenvatting	5
2.1. Toetsingsadvies	5
2.2. Reactie	5
3. Beschermd soorten	7
3.1. Toetsingsadvies	7
3.2. Reactie	7
4. Landschappelijke waarden	11
4.1. Toetsingsadvies	11
4.2. Reactie	11
5. Duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptatie	13
5.1. Toetsingsadvies	13
5.2. Reactie	13

Bijlagen

1. Samenvatting

De gemeente De Ronde Venen bereidt een nieuw bestemmingsplan voor het westelijke gedeelte van het buitengebied van de gemeente voor. Ten behoeve van de besluitvorming over het bestemmingsplan is een planMER (milieueffectrapportage) opgesteld. Dit planMER is gelijktijdig met het in procedure brengen van het voorontwerpbestemmingsplan ter toetsing voorgelegd aan de Commissie voor de m.e.r.

De Commissie vindt dat in het MER nog informatie ontbreekt die essentieel is om het milieubelang goed te kunnen meenemen in de besluitvorming:

- De samenvatting vormt geen goede afspiegeling van het MER, omdat daarin belangrijke informatie over de voorgenomen ontwikkelingen en de effectbeoordeling ontbreekt.
- Het MER geeft onvoldoende inzicht in maatregelen die nodig zijn om negatieve gevolgen voor beschermde (vogel)soorten te voorkomen.
- De stelling dat het plan geen negatieve effecten op landschap en cultuurhistorie zal hebben is nog onvoldoende onderbouwd.

Tevens adviseert de Commissie om bij besluitvorming over het bestemmingsplan de relatie met het beleid voor duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptatie te verduidelijken en aan te geven hoe wordt omgegaan met eventuele conflicten die dat met zich mee brengt voor de overige ambities voor het buitengebied.

In reactie op het toetsingsadvies is in deze aanvulling op het planMER een nadere toelichting opgenomen op de voorgenoemde punten.

2. Samenvatting

5

2.1. Toetsingsadvies

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming de samenvatting aan te vullen met een beschouwing van de huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen, en een overzicht van de effectbeoordeling. Maak hierbij waar mogelijk gebruik van kaartmateriaal en tabellen.

2.2. Reactie

Naar aanleiding van het toetsingsadvies is de samenvatting aangevuld. De gewijzigde samenvatting is opgenomen in bijlage 2 bij deze notitie.

3. Beschermden soorten

7

3.1. Toetsingsadvies

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER mitigerende maatregelen te beschrijven waarmee negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkelingen voor beschermde soorten kunnen worden voorkomen of beperkt.

3.2. Reactie

Uit het planMER blijkt dat in en rond het plangebied verschillende beschermde soorten aanwezig zijn.

Beschermingsregime		Nader onderzoek nodig bij ontwikkelingen	
Vrijstellingsregeling		egel, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, veldmuis, bosmuis, hermelijn, wezel, haas en konijn bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en de middelste groene kikker	Nee
Ontheffingsregeling	Bijlage IV Habitatrichtlijn	alle vleermuizen rugstreepad, heikikker	Ja
	Vogelrichtlijn	Alle inheemse vogelsoorten	Ja
	Overige beschermde soorten	waterspitsmuis ringslang	Ja

Toekomstige initiatieven binnen de kaders van het bestemmingsplan kunnen gevolgen hebben voor zwaarbeschermden soorten. Bij een adequate mitigatie en compensatie kunnen significante effecten op de staat van de instandhouding van deze soorten vaak voorkomen worden. In onderstaande tabel is aangegeven welke soortgroepen bij welke werkzaamheden in het geding kunnen zijn. Tevens is aangegeven wat de kans is dat er een ontheffing van de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd en welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn.

Activiteit	Soort(groep)	Functie	Beschermings-regime	onthefing Wet natuurbescherming benodigd	Mitigerende maatregelen
Sloop van agrarische bebouwing	vleermuizen	verblijf plaats en/of vliegroute	Habitatrichtlijn	ja	<ul style="list-style-type: none"> - Rekening houden met de gewenningsperiode, tijdig creëren van voldoende nieuwe verblijfplaatsen gedurende zowel sloop- als bouwperiode. - Verblijfplaats ongeschikt maken buiten de kwetsbare periode. - Werkzaamheden uitvoeren gedurende de dagperiode. - Tijdig alternatieve vliegroute creëren nabij of parallel aan de originele vliegroute. - Lichthinder voorkomen door gebruik te maken van aangepaste armaturen.
	broedvogels met vaste nesten	verblijfplaats	Vogelrichtlijn	ja	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdig aanbieden van voldoende nieuwe huisvestingsmogelijkheden zodat functionaliteit van leefgebied kan worden behouden. - Werken buiten kwetsbare periode.
	algemene broedvogels	verblijfplaats	Vogelrichtlijn	nee, zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Werken buiten broedseizoenen.
	grondgebonden en zoogdieren	verblijfplaats	Nationaal beschermd, voor deze soorten geldt een vrijstelling in provincie Utrecht.	nee, zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Bij het gebruik van voer- en werktuigen kunnen grondgebonden dieren worden gedood of verwond. Zorg dat met de voertuigen rustig wordt gereden (maximaal 15 km/uur), zodat de dieren de kans hebben om te ontsnappen aan de werkzaamheden.
Dempen/verleggen watergang	algemene vissen	voortplanting swater, leefgebied.	Nationaal beschermd, voor deze soorten geldt een vrijstelling in provincie Utrecht.	nee, zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Voortplantingswateren worden tijdens het voortplantingsseizoen (medio februari – mei) en de winterrust gespaard. - Voorafgaand aan het dempen van de watergang moeten tijdig nieuwe watergangen, aangrenzend aan het leefgebied van bestaande populaties, gemaakt worden of aan bestaande watergangen moeten maatregelen worden uitgevoerd zodat ze geschikt blijven of de kwaliteit verbeterd.
	algemene amfibieën	voortplanting swater	Nationaal beschermd, voor deze soorten geldt een vrijstelling in provincie Utrecht.	nee, zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdig vooraf realiseren van nieuw voor voortplanting geschikt water voor een vergelijkbaar aantal individuen en bereikbaar maken vanuit overwinteringsgebied. - Werkzaamheden uitvoeren buiten voortplantingsperiode en winterrust.
	rugstreeppad en heikikker	voortplanting swater	Habitatrichtlijn	ja	<ul style="list-style-type: none"> - Werken buiten voortplantingsseizoenen. - Meest gunstige periode voor dempen is 15 juli tot 1 november.

Activiteit	Soort(groep)	Functie	Beschermings-regime	onthefing Wet natuurbescherming benodigd	Mitigerende maatregelen
					<ul style="list-style-type: none"> - Overzetten van de dieren naar geschikt biotoop buiten invloedssfeer werkzaamheden.
	Waterspitsmuis	leefgebied, verblijfplaats in holten langs oever	Nationaal beschermd geen vrijstelling	ja	<ul style="list-style-type: none"> - Werkzaamheden uitvoeren buiten kwetsbare periode september tot en met maart. - Voorafgaand graafwerkzaamheden vegetatie kort maaien. - Creëren van vochtige kruidenrijke vegetaties verbonden door plas-dras bermen.
	ringslang	Foerageergebied	Nationaal beschermd geen vrijstelling	ja	<ul style="list-style-type: none"> - dempen uitvoeren in periode april tot en met september. - aanleggen van natuurvriendelijke oevers. - Watervervuiling voorkomen.
Het kappen van bomen, verwijderen ruigte, houtstapels of steenhopen	broedvogels met vaste nesten	verblijfplaats	Vogelrichtlijn	ja	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdig aanbieden van voldoende nieuwe huisvestingsmogelijkheden. - Creëren voldoende dekkingmogelijkheden en slaapgelegenheden. - Zorgen voor voldoende zit- en uitkijkposten. - Opwaarderen van marginaal habitat in de directe omgeving tot optimaal habitat.
	algemene broedvogels	verblijfplaats	Vogelrichtlijn	nee	<ul style="list-style-type: none"> - Werken buiten broedseizoen of wanneer geen broedgeval aanwezig is.
	algemene amfibieën	landhabitat	Nationaal, er geldt een vrijstelling in provincie Utrecht	nee, zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Werken vanuit één richting zodat aanwezige individuen kunnen ontsnappen. - Voorzichtig verwijderen van houtstapels, steenhopen.
	ringslang	voortplanting plaats, broedhoop	Nationaal, geen vrijstelling	ja	<ul style="list-style-type: none"> - Werken in periode april/mei voor de eiafzet of tweede helft van september voor de overwinteringsperiode. - Tijdig nieuwe schuil-, overwinterings- en eiafzetplaatsen realiseren.
	vleermuizen	foerageergebied, verblijfplaats, vliegroute	habitatrichtlijn	ja	<ul style="list-style-type: none"> - Rekening houden met de gewenningsperiode, tijdig creëren van voldoende nieuwe verblijfplaatsen en foerageergebied gedurende zowel sloop- als bouwperiode. - Verblijfplaats ongeschikt maken buiten de kwetsbare periode. - De te kappen bomen met verblijfplaatsen rustig op de grond laten vallen en minimaal een dag met de gaten naar boven op de grond laten liggen zodat eventueel aanwezige vleermuizen nog kunnen ontsnappen.

Activiteit	Soort(groep)	Functie	Beschermings-regime	onthefing Wet natuurbe-scherming benodigd	Mitigerende maatregelen
					<ul style="list-style-type: none"> - Bouwwerkzaamheden uitvoeren gedurende de dagperiode. - Tijdig alternatieve vliegroute creëren nabij of parallel aan de originele vliegroute. - Lichthinder voorkomen door gebruik te maken van aangepaste armaturen.
	Grond-gebonden zoogdieren	verblijfplaats	Nationaal beschermd, voor deze soorten geldt een vrijstelling in provincie Utrecht.	nee, zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Bij het gebruik van voer- en werktuigen kunnen grondgebonden dieren worden gedood of verwond. Zorg dat met de voertuigen rustig wordt gereden (maximaal 15 km/uur), zodat de dieren de kans hebben om te ontsnappen aan de werkzaamheden. - Vanaf één kant werken. - Creëren voldoende dekkingmogelijkheden en slaapgelegenheden buiten invloedsfeer activiteiten.
ontwikkeling en in weidevogel gebied	weidevogels	broedplaats	Vogelrichtlijn	nee, zorgplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen. - Vergroten van het areaal kuikenland (kruiden- en structuurrijk halfang gras gedurende het hele broedseizoen). - Realisatie hoog waterpeil (minder dan 40 cm beneden maaiveld). - Monitoren en zo nodig bestrijden predatie en ganzenoverlast. - Behoud landschappelijke openheid: geen bebouwing of aanplant opgaande vegetatie.

4.1. Toetsingsadvies

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de effectbeoordeling voor landschap en cultuurhistorie nader te onderbouwen door:

- de relatie tussen het landschapsbeleid, het afwegingskader voor individuele ontwikkelingen en (de borging in) het bestemmingsplan te verduidelijken en aan te geven hoe daarmee negatieve effecten kunnen worden voorkomen;
- aan te geven in hoeverre er vervolgens knelpunten resteren en welke mitigerende maatregelen daartoe mogelijk zijn.

4.2. Reactie

Relatie met de Landschapsnota

In de Structuurvisie van De Ronde Venen is aangegeven dat nadere uitwerking in de Landschapsnota nodig is om het beleid op het gebied van landschap, cultuurhistorie, landbouw, natuur en recreatie te implementeren. Het hoofddoel van de Landschapsnota is het creëren van een ruimtelijk toetsingskader voor een zorgvuldige afweging van ruimtelijke initiatieven met landschappelijke impact die afwijken van het bestemmingsplan. Het streven is dat het aspect landschap dusdanig zorgvuldig wordt afgewogen bij ontwikkelingen en initiatieven dat dit tot wederzijdse versterking leidt. Bij deze toetsing dienen initiatiefnemers een stappenplan te doorlopen - de Landschapstoets - waarbij er gebruik wordt gemaakt van een Landschapsbeleidskaart, een Deelgebiedenkaart en Deelgebied- beschrijvingen.

Het gemeentelijke landschapsbeleid vormt een belangrijk uitgangspunt voor het bestemmingsplan Buitengebied west. Het ruimtelijk kader uit de Landschapsnota is zowel leidend voor initiatieven die een beperkte omgevingsvergunning vragen (binnenplanse afwijkingsmogelijkheid), als voor initiatieven die afwijken van het bestemmingsplan, maar passen binnen ander of hoger ruimtelijk beleid. Het te volgen stappenplan van de landschapstoets geeft een onderbouwing, die moet aantonen of er al dan niet een uitgebreide omgevingsvergunning kan worden verleend.

Bij nieuwe ontwikkelingen binnen de kaders van het bestemmingsplan dient altijd rekening te worden gehouden met de bestaande landschappelijke kwaliteiten. De waarden zijn vertaald in de agrarische bestemmingen, waarin de waarden expliciet zijn benoemd. Concreet betekent dit dat in beide Agrarische bestemmingen is vastgelegd dat de gronden zijn bestemd voor:

behoud, versterking en ontwikkeling van landschapswaarden in de vorm van:

1. *openheid;*
2. *verkavelingspatronen.*

Ook is op de verbeelding een dubbelbestemming Waarde- kreek- en stroomruggen opgenomen.

Bescherming van de waarden maakt dan onderdeel uit van de afweging of een gebruik/bouwwerk al dan niet kan worden toegestaan. Aan alle binnenplanse flexibiliteitsbepalingen met een (potentiële) landschappelijke impact is de voorwaarde gekoppeld dat de voorgenoemde landschapswaarden niet onevenredig mogen worden aangetast. Daarmee maken de landschapswaarden een volwaardig

onderdeel uit van de afweging en wordt de huidige ruimtelijke kwaliteit en/of een eventuele verbetering gewaarborgd.

In het bestemmingsplan is tevens aangegeven dat niet alle ontwikkelingen binnenplannen kunnen worden toegestaan, maar dat er ook maatwerk geleverd kan worden. Daarbij zal de Landschapsnota en overige gemeentelijk beleid leidend zijn bij het al dan niet toestaan van de gewenste ontwikkeling. Als kan worden aangetoond dat de ontwikkeling een bijdrage levert aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving kan er maatwerk worden verleend en een afzonderlijke procedure worden opgestart.

Knelpunten

Het bestemmingsplan Buitengebied West is conserverend van aard. Toekomstige ontwikkelingen binnen de kaders van het bestemmingsplan zullen name op en rond de bouwvlakken plaatsvinden. Met de wijze waarop het gemeentelijke landschapsbeleid is doorvertaald in het bestemmingsplan is in die gevallen voldoende geborgd dat geen ongewenste landschappelijke effecten optreden. Het bestemmingsplan is gericht op het voortzetten van het bestaande agrarische grondgebruik. Er zijn beschermende regelingen opgenomen (bijvoorbeeld in de vorm van een aanlegvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden). Wel zijn in het plan verschillende wijzigingsbevoegdheden opgenomen ten behoeve van natuurontwikkeling. Ook hierbij vindt toetsing aan het gemeentelijke landschapsbeleid plaats. De ontwikkelingsruimte binnen de kaders van het bestemmingsplan leidt dan ook niet tot landschappelijke knelpunten. Extra maatregelen en/of randvoorwaarden zijn om deze reden niet noodzakelijk. Eventuele andere meer grootschalige ontwikkelingen met een potentiële landschappelijke impact zullen buitenplannen via een aparte ruimtelijke procedure tot stand moeten komen.

5.1. Toetsingsadvies

De Commissie adviseert om bij besluitvorming over het bestemmingsplan de relatie met het beleid voor duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptatie te verduidelijken en aan te geven hoe wordt omgegaan met eventuele conflicten die dat met zich mee brengt voor de overige ambities voor het buitengebied.

5.2. Reactie

Ambitie van de gemeente De Ronde Venen is om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Onder klimaatneutraal verstaat de gemeente: “dat alle activiteiten en processen op het gemeentelijk grondgebied geen bijdrage meer leveren aan klimaatverandering in de vorm van CO₂-uitstoot”. De gemeente heeft in een spoorboekje vastgelegd op welke wijze deze ambitie kan worden gerealiseerd. In dat kader is nog aanvullend onderzoek en een nadere uitwerking noodzakelijk. Gezien het conserverende karakter van het bestemmingsplan Buitengebied West heeft de gemeente er voor gekozen om binnen het bestemmingsplan geen grootschalige ontwikkelingen op het vlak van energietransitie en klimaatadaptatie te faciliteren. Ontwikkelingen met een beperkte impact zoals kleine windturbines bij agrarische bedrijven of zonnepanelen op stallen of andere gebouwen zijn wel toegestaan.

Bij de verdere uitwerking van het gemeentelijke beleid zal worden verkend welke energieconcepten en bronnen het meest kansrijk zijn om de gemeentelijke ambitie te realiseren. Op basis van onderzoek en maatschappelijke discussie kan bepaald worden met welke vormen van bronnen (wind, zon, biomassa, geothermie) duurzame elektriciteit en warmte kan worden opgewekt. Zo nodig dienen daarvoor aparte ruimtelijke procedures te worden doorlopen zodat het vereiste maatwerk kan worden geleverd.

Rho

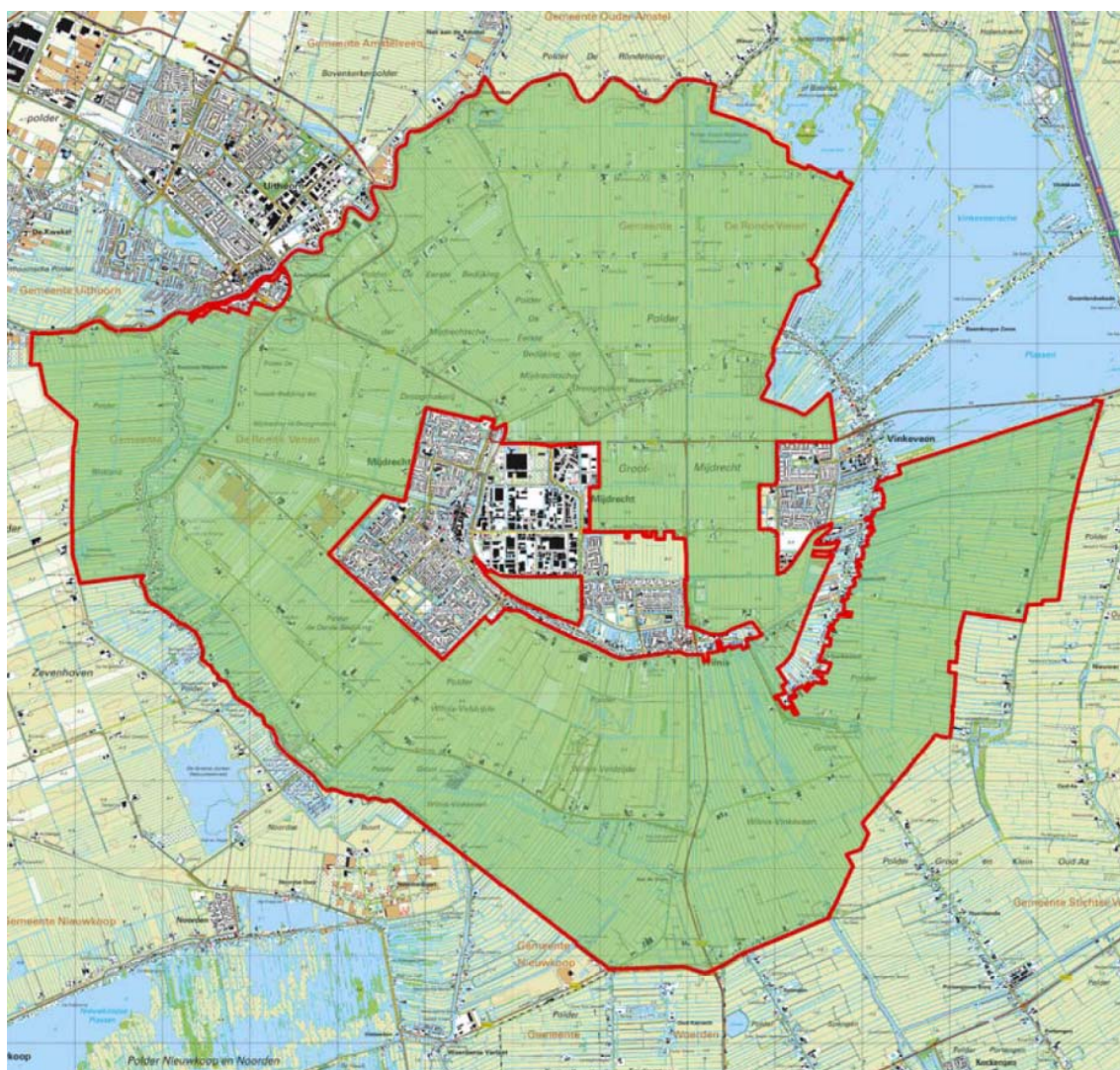
—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Bijlagen

Bijlage 1 Samenvatting

1. Inleiding

De gemeente De Ronde Venen bereidt een nieuw bestemmingsplan voor het westelijke gedeelte van het buitengebied van de gemeente voor. Aanleiding is de wettelijke actualisatieplicht. Het vigerende bestemmingsplan is in 2005 vastgesteld (en in 2007 onherroepelijk geworden). De doelstelling van het nieuwe bestemmingsplan is om de bestaande legale ruimtelijke situatie te voorzien van een actueel en passend planologisch kader.

Figuur 1 Begrenzing plangebied

Met het bestemmingsplan Buitengebied-West worden ontwikkelingsmogelijkheden geboden aan agrarische bedrijven, waaronder veehouderijen. Hierdoor is het mogelijk dat in bepaalde gevallen bij toekomstige uitbreidingen van veehouderijen drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. zullen worden overschreden. Daarnaast is vanwege de mogelijke effecten op Natura 2000 een passende beoordeling noodzakelijk. Om deze redenen is ten behoeve van de besluitvorming over het bestemmingsplan Buitengebied West een planMER opgesteld.

2. Opzet van het planMER

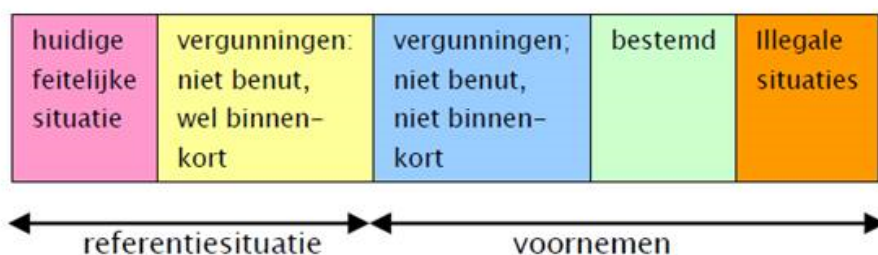
Het planMER geeft per milieuthema een beschrijving van de huidige milieusituatie en eventuele autonome ontwikkelingen. Deze zogenaamde referentiesituatie dient als vertrekpunt voor de effectbeschrijvingen.

Referentiesituatie

Binnen de gemeente De Ronde Venen is de veehouderijsector, in het bijzonder de melkruvehouderij sterk vertegenwoordigd. Er is een gebiedsdekkende inventarisatie uitgevoerd, waarbij per bedrijf de vergunde situatie, de feitelijke aanwezige veestapel en de daarmee samenhangende emissies in beeld zijn gebracht. Op zeer beperkte schaal zijn ook niet grondgebonden veehouderijen aanwezig. Uit een vergelijking van de vergunde situatie (Wet milieubeheer) en de feitelijke situatie blijkt dat binnen het plangebied gemiddeld sprake is van ongeveer 30% onbenutte ruimte binnen de vergunningen.

Ook zijn binnen het plangebied glastuinbouwbedrijven aanwezig. De meeste bestaande glastuinbouwbedrijven in het plangebied zijn gevestigd binnen het glastuinbouwconcentratiegebied. Ook aan de Ringdijk Tweede bedijking aan de westzijde van het plangebied zijn diverse glastuinbouwbedrijven bij elkaar gesitueerd. Verspreid over het plangebied zijn daarnaast nog verschillende kleinschalige solitair gelegen bedrijven aanwezig.

Naast de agrarische bedrijven zijn binnen het plangebied verder diverse andere functies aanwezig, waaronder woningen, recreatieve voorzieningen en niet-agrarische bedrijven.

Figuur 2 Referentiesituatie en voornemen

(bron: Factsheet referentiesituatie in MER voor bestemmingsplannen, Commissie voor de m.e.r.)

Effectbeoordeling

Per milieuthema is in het planMER ingegaan op de (potentiële) milieugevolgen als gevolg van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt. De ontwikkelingsruimte voor de veehouderijen vormt de directe aanleiding voor het opstellen van het planMER en neemt daarom een belangrijke plaats in de sectorale analyses in. Gelet op de eisen uit het Besluit milieueffectrapportage en jurisprudentie dient het planMER in ieder geval inzicht te geven in de milieugevolgen van de maximale ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. De maximale invulling kan per milieuthema verschillen en betreft een theoretische situatie.

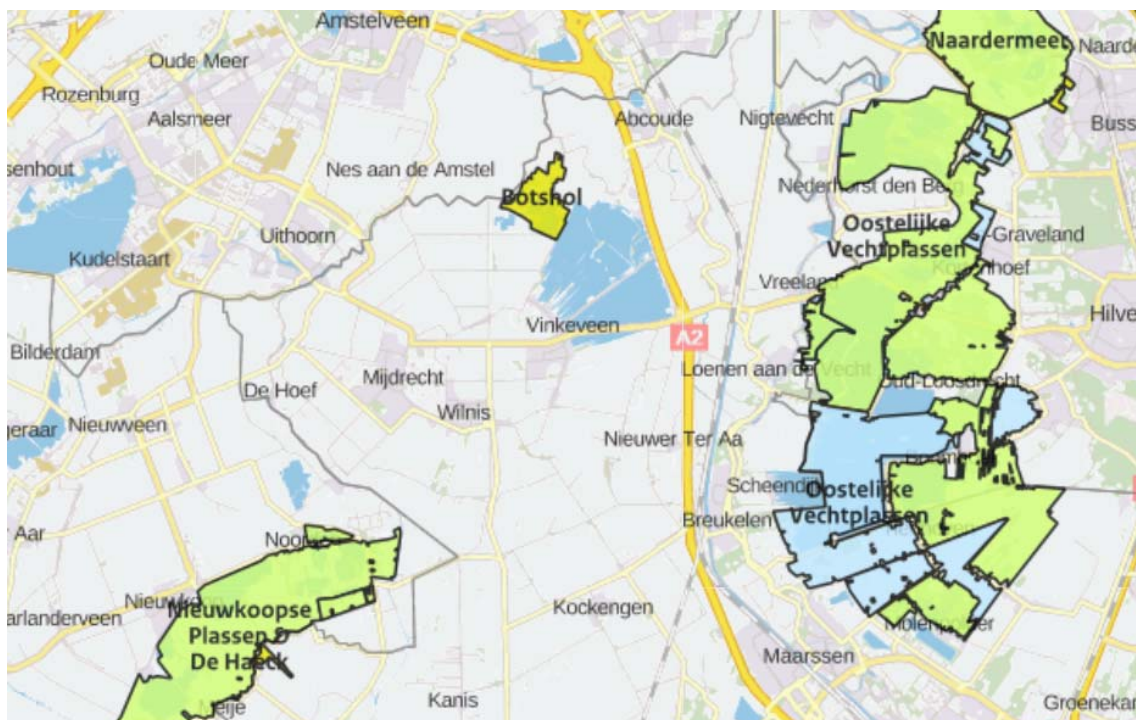
Het planMER gaat niet alleen in op de effecten van de veehouderijen, maar ook op de effecten van de overige ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de mogelijkheden om kassen en teeltondersteunende voorzieningen te realiseren. Ook wordt gekeken naar de mogelijke neven- en vervolgfuncties en mogelijkheden voor duurzame energieopwekking. Bij de effectbeoordeling is uitgegaan van de maximale ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan Buitengebied West biedt, zowel bij recht, als via afwijkingenbevoegdheden en wijzigingsbevoegdheden. Daar waar de ontwikkelingsruimte en flexibiliteit binnen de kaders van het bestemmingsplan leiden tot ongewenste effecten, geeft het planMER inzicht in maatregelen en/of randvoorwaarden waarmee deze effecten kunnen worden voorkomen of beperkt.

3. Resultaten en effectbeoordeling

Ecologie

Natura 2000

Uit de passende beoordeling (bijlage 1 bij het planMER) blijkt dat voor de meeste criteria zoals versnippering, verontreiniging, verstoring door geluid en licht en verandering van waterhuishouding, significante negatieve effecten als gevolg van het bestemmingsplan Buitengebied West op voorhand kunnen worden uitgesloten. Voor een aantal andere criteria is het noodzakelijk om in het bestemmingsplan nadere voorwaarden te verbinden aan toekomstige initiatieven om strijdigheid met de Wet Natuurbescherming te voorkomen.

Figuur 3 Ligging Natura 2000-gebieden
(bron: Aerius Monitor)

Vermesting/verzuring

De ontwikkelingsruimte voor veehouderijen kan (ten opzichte van de huidige, feitelijke situatie) tot een forse toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000 leiden. Om te komen tot een uitvoerbaar alternatief plan binnen de kaders van de Wet natuurbescherming dienen op grond van de uitkomsten van de passende beoordeling de ontwikkelingsmogelijkheden te worden beperkt en te worden afgestemd op de (beperkte) ontwikkelingsruimte die beschikbaar is binnen de kaders van het programma aanpak stikstof (PAS). Aan de omschakeling naar of uitbreiding van glastuinbouwbedrijven binnen het concentratiegebied dienen vergelijkbare voorwaarden te worden gekoppeld.

Areaalverlies foerageergebied

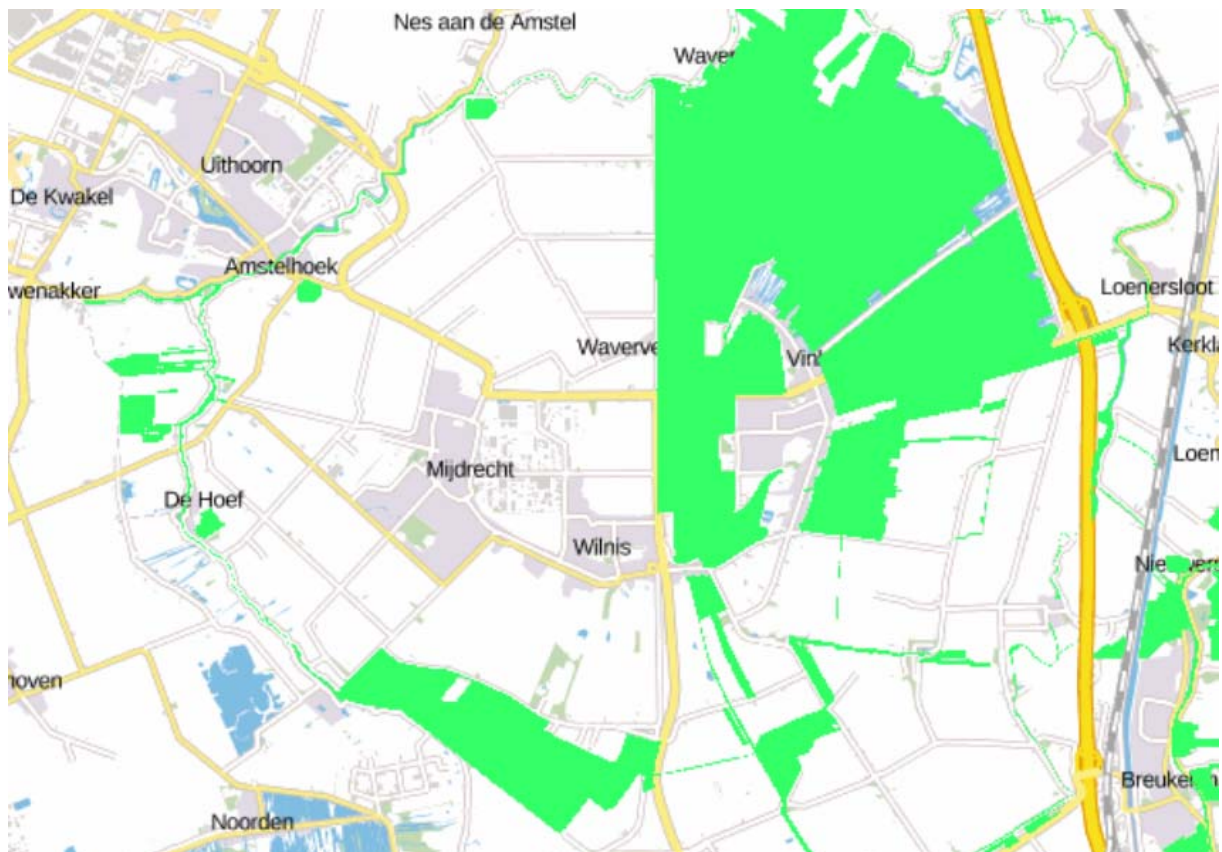
Uitgaande van de maximale benutting van ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven is sprake van een toename van mest en intensiever agrarisch grondgebruik. Dit kan leiden tot een verslechtering van de ecologische kwaliteit van sloten en oevers en daarmee gevolgen hebben voor de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor purperreigers, lepelaars en zwarte sterns. Met de stikstofgerelateerde voorwaarden en de voorwaarden met betrekking tot grondgebondenheid zoals die zijn vastgelegd in het bestemmingsplan is uitgesloten dat een grote uitbreiding van de veestapel plaatsvindt. Hiermee kunnen significante negatieve effecten door areaalverlies van foerageergebied worden uitgesloten.

Verstoring en sterfte windturbines

Wanneer op zeer grote schaal (kleine) windturbines worden gerealiseerd bij agrarische bedrijven kan niet worden uitgesloten dat vogels en vleermuizen vanuit de omliggende Natura 2000-gebieden in aanraking komen met windturbines en sterven. Om deze reden worden kleinschalige windturbines niet bij recht, maar onder voorwaarden via afwijking met een omgevingsvergunning mogelijk gemaakt.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Binnen het Natuurnetwerk worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt, anders dan inrichting en beheer ten behoeve van de natuurfunctie. Het NNN binnen het plangebied betreft vooral natte, voedselrijke graslanden en moeras, biotopen die niet stikstofgevoelig zijn. Het bestemmingsplan heeft geen relevante gevolgen voor het NNN.

Figuur 4 Ligging Natuurnetwerk

(bron: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart>)

Bijzondere en beschermde soorten

Gevolgen voor weidevogels

Door verdere schaalvergroting, een toename van het aantal dieren en intensiever gebruik van graslanden kunnen sterk negatieve effecten op de weidevogels optreden. Bij intensivering kan het areaal blijvend grasland afnemen ten gunste van het areaal ruwvoer (met name mais), dat ongeschikt is voor de meeste soorten weidevogels. Kruidenrijke graslanden verdwijnen geheel om plaats te maken voor eenvormig hoogproductief engels raaigras. Het bestemmingsplan kan beperkt invloed uitoefenen op de sleutelfactoren voor een goed weidevogelleefgebied door behoud van het graslandareaal en het aspect openheid. Indirect kan het bestemmingsplan verder invloed uitoefenen op de intensivering in de landbouw door het borgen van het grondgebonden karakter van de bedrijven en het reguleren van de omvang van de veestapel.

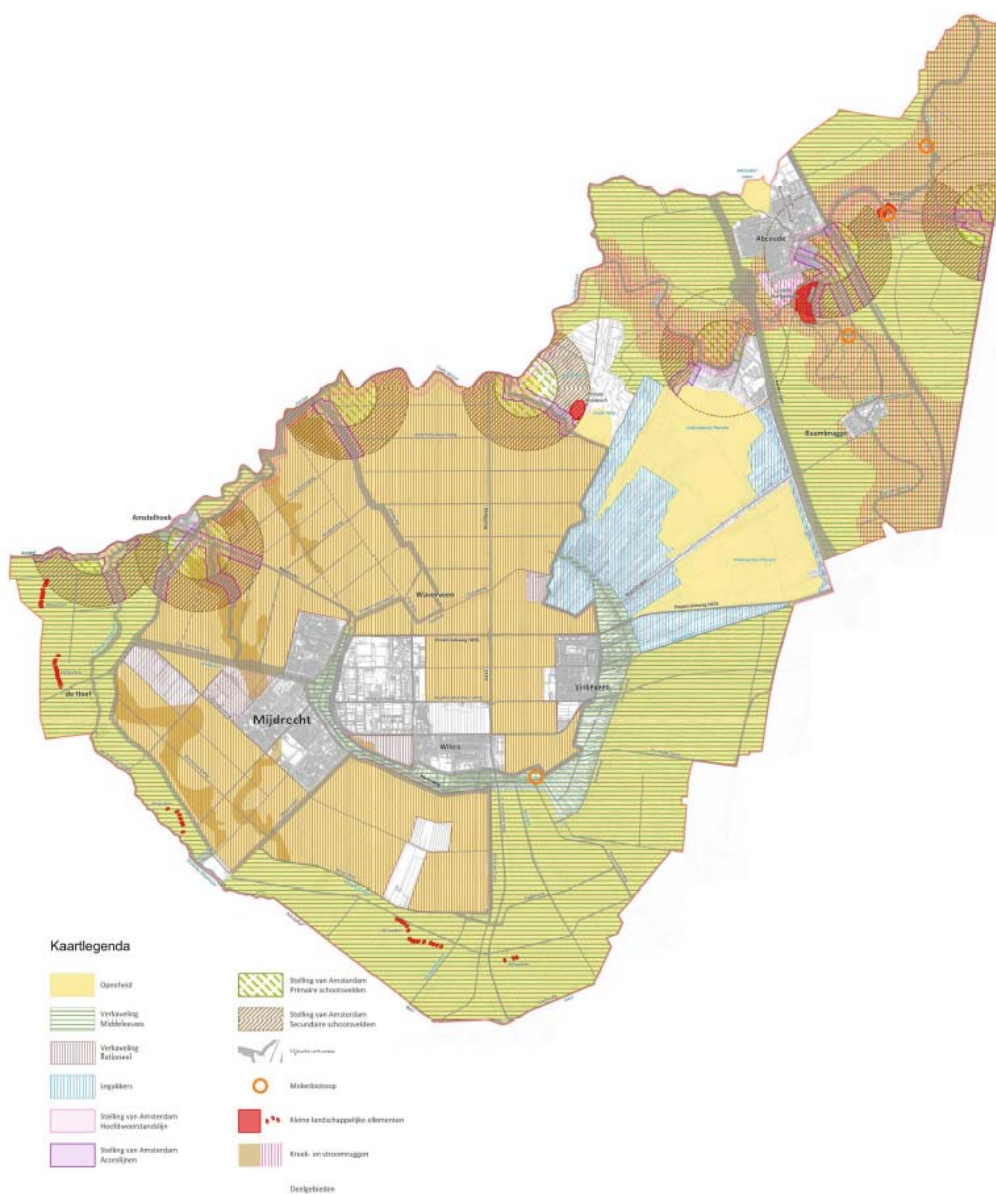
Gevolgen voor overige beschermde soorten

De intensivering en schaalvergroting van het agrarisch graslandgebruik heeft ook gevolgen voor andere soorten dan weidevogels, waaronder bedreigde soorten. Ook ingrepen op en rond de erven kunnen negatieve gevolgen hebben voor zwaarbeschermde soorten, zoals aantasting van verblijfplaatsen van vleermuizen. Bij een adequate mitigatie en compensatie kunnen significante effecten op de staat van de instandhouding van deze soorten vaak voorkomen worden (de hier aanwezige vleermuissoorten zijn landelijk en regionaal niet bedreigd). Ontheffingverlening is in die gevallen dan mogelijk.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Landschap en cultuurhistorie

Nieuwe ontwikkelingen zouden plaatselijk kunnen leiden tot een aantasting van de openheid van het landschap. Doordat uitbreiding van bebouwing plaatsvindt binnen het bouwvlak of aansluitend daaraan en de bouwvlakken over het algemeen op ruime afstand van elkaar zijn gelegen, blijft de openheid behouden en zijn de maximale effecten van het bestemmingsplan beperkt. Eventuele kleinschalige windturbines bij agrarische bedrijven dienen bij de bestaande bebouwing te worden gerealiseerd en niet solitair in het open landschap, waardoor aantasting van de openheid wordt voorkomen.

Figuur 5 Landschapsbeleidskaart

Ook buiten de bouwvlakken kunnen ontwikkelingen plaatsvinden die van invloed zijn op de openheid of de verkavelingsstructuur. Gezien de beschermende regelingen zoals opgenomen in bestemmingsplan kunnen grote negatieve effecten worden uitgesloten. Ook is voor een groot aantal ingrepen een omgevingsvergunning noodzakelijk waarbij dient te worden aangetoond dat de openheid en verkavelingsstructuur niet worden aangetast. Daarbij gaat het onder andere om de omvorming van grasland naar boom-, fruit- of sierteelt en containerteelt. Dat geldt ook voor het vergraven, afgraven, egaliseren of ophogen van gronden en het aanleggen, veranderen of dempen van wateren en waterlopen.

Met de beschermende regelingen die zijn voorzien in het bestemmingsplan zullen geen relevante negatieve effecten optreden op de openheid en/of verkavelingsstructuur.

Kenmerkende bebouwing en structuren

In het bestemmingsplan zijn specifieke landschappelijke en cultuurhistorische waarden beschermd met aanduidingen en dubbelbestemmingen. Hiermee is geborgd dat toekomstige ontwikkelingen niet zullen leiden tot aantasting van de aanwezige waarden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de twee forten (fort Waver-Amstel/fort Nessersluis, fort Amstelhoek/fort bij Uithoorn) die onderdeel uitmaken van de Stelling van Amsterdam. Via een medebestemming (gebiedsbestemming/landschapstype) is het behoud en bescherming van de ter plaatse aanwezige cultuurhistorische en natuurwaarden geregeld. Ook de aanwezige stroom- en kreekruggen zijn aangeduid en beschermd in de regels van het bestemmingsplan. Met de beschermende regelingen die zijn voorzien in het bestemmingsplan zullen geen relevante negatieve effecten optreden op de kenmerkende bebouwing en structuren.

Archeologie

De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, kunnen leiden tot aantasting van de archeologische waarden. Behoud in de bodem is niet mogelijk. In het bestemmingsplan is een beschermende regeling opgenomen. Door de onderzoeksplicht in het bestemmingsplan is gegarandeerd dat de eventueel aanwezige waarden worden gedocumenteerd en wordt inzicht gegeven in de geschiedenis van het gebied.

Figuur 6 Uitsnede archeologische beleidskaart

Woon- en leefklimaat

Geurhinder

Binnen het plangebied zijn slechts op beperkte schaal niet-grondgebonden veehouderijen aanwezig (met hoofdzakelijk diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld). Er wordt in het bestemmingsplan onderscheid gemaakt tussen hoofdtakken en neventakken. Veel neventakken zijn de

afgelopen jaren beëindigd. Voor de niet-grondgebonden veehouderijen is een berekening uitgevoerd voor de situatie waarin alle ontwikkelingsmogelijkheden voor de bestaande niet-grondgebonden bedrijven maximaal worden benut. Uit deze theoretische maximale invulling blijkt dat de geurbelasting relatief beperkt blijft. Evenals in de referentiesituatie zijn alle kernen buiten de 2 ouE/m^3 -contour gelegen (milieukwaliteit 'goed' tot 'zeer goed'). Het maximale effect van de ontwikkelingsmogelijkheden uit het bestemmingsplan buitengebied West wordt beoordeeld als beperkt negatief.

Daarnaast zijn er binnen het plangebied ook grondgebonden veehouderijen aanwezig. Voor de meeste diercategorieën die aanwezig zijn bij de grondgebonden veehouderijen kunnen geen geurberekeningen worden uitgevoerd, omdat er geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld voor de betreffende diercategorieën. Daarbij gaat het onder andere om melkrundveehouderijen.

De uitbreiding van melkrundveehouderijen en eventuele omschakeling naar een grondgebonden veehouderij kan leiden tot een verslechtering van de geursituatie in het plangebied en de omgeving. In de praktijk zullen gezien de spreiding van de veehouderijen over het plangebied, de onderlinge afstanden tussen de veehouderijen en het beperkte aantal geurgevoelige objecten geen onaanvaardbare situaties ontstaan. Toekomstige ontwikkelingen van grondgebonden veehouderijen dienen daarnaast in alle gevallen te voldoen aan de normen uit het Activiteitenbesluit en de Wet geurhinder en veehouderij en de gemeentelijke geurverordening. Tevens is in het bestemmingsplan bij de vormverandering en uitbreiding van bouwvlakken via een wijzigingsbevoegdheid als voorwaarde opgenomen dat de ontwikkeling milieuhygiënisch inpasbaar is. Het maximale effect van de ontwikkelingsmogelijkheden uit het bestemmingsplan buitengebied West wordt beoordeeld als beperkt negatief.

Luchtkwaliteit

In de directe omgeving van veehouderijen kan sprake zijn van verhoogde concentraties luchtverontreinigende stoffen. In relatie tot de wettelijke normen zijn de concentraties fijn stof daarbij maatgevend. De concentraties luchtverontreinigende stoffen spelen uitsluitend een rol bij de niet-grondgebonden veehouderijen (in het bijzonder pluimveehouderijen). Rond melkrundveehouderijen zijn de concentraties fijn stof beperkt.

Het aantal niet-grondgebonden veehouderijen binnen het plangebied is beperkt. Plaatselijk kan sprake zijn van een beperkte verslechtering van de luchtkwaliteit. Gezien de spreiding van de bedrijven over het plangebied en de achtergrondconcentraties is uitgesloten dat overschrijdingssituaties ontstaan ten gevolge van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt aan veehouderijen. De maximale gevolgen van het bestemmingsplan Buitengebied West worden beoordeeld als beperkt negatief.

Daarnaast kunnen de ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven leiden tot een toename van verkeer en daarmee tot een toename van de concentraties luchtverontreinigende stoffen langs de ontsluitende wegen. Gezien de lage concentraties luchtverontreinigende stoffen in de referentiesituatie en de te verwachten verkeersgeneratie zullen geen knelpunten ontstaan in relatie tot de wettelijke grenswaarden. De andere ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt (bijvoorbeeld nevenfuncties bij agrarische bedrijven) kennen een dermate beperkte verkeersaantrekkende werking dat ook de gevolgen voor de concentraties luchtverontreinigende stoffen zeer beperkt zijn. Het maximale effect van het bestemmingsplan wordt als beperkt negatief beoordeeld.

Externe veiligheid

Binnen en rond het plangebied zijn verschillende risicobronnen aanwezig. Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten mogelijk binnen de $PR 10^{-6}$ -contouren van de risicovolle bronnen in en nabij het plangebied. Ook worden er geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die kunnen leiden tot een relevante toename van de personendichtheden in het gebied. De neven- en vervolgfuncties kennen een dermate beperkte omvang dat deze geen gevolgen hebben voor de hoogte van het groepsrisico.

Geluid

Rond veehouderijen en andere agrarische bedrijven kan sprake zijn van een zekere geluidbelasting. Binnen de bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, is het in veel gevallen mogelijk om op perceelsniveau te zoeken naar een inrichting waarmee onaanvaardbare akoestische situaties worden voorkomen.

Ook bij de nevenfuncties of niet-agrarische vervolgfuncties kan het gaan om activiteiten met een zekere akoestische uitstraling. Het gaat echter om functies uit lage milieucategorieën die niet zullen leiden tot geluidhinder.

Met het bestemmingsplan worden geen nieuwe geluidsgevoelige functies bij recht mogelijk gemaakt, maar wel via wijzigingsbevoegdheid (als vervolgfunctie voor agrarische bedrijven). Gezien de aanwezige geluidbronnen in en rond het plangebied dient daarbij nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan de optredende geluidbelastingen. Door bij de inrichting op perceelsniveau rekening te houden met de optredende geluidbelasting, kan in veel gevallen worden gekomen tot realisatie van nieuwe woningen binnen de geldende kaders. Zo nodig kunnen in het kader van het wijzigingsplan (onder voorwaarden) hogere waarden worden vastgesteld.

Gezondheid

Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheden voor omschakeling naar niet-grondgebonden veehouderijen. Daarnaast krijgen de bestaande niet-grondgebonden bedrijven slechts beperkte uitbreidingsmogelijkheden. Rond melkrundveehouderijen is over het algemeen geen sprake van directe gezondheidseffecten. Als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt kan een beperkte toename van de concentraties fijn stof en geurbelasting optreden. Daarmee kan ook sprake zijn van een beperkte verslechtering van de gezondheidssituatie. Verder is van belang dat als gevolg van het bestemmingsplan niet op grote schaal nieuwe gevoelige functies zullen worden gerealiseerd op belaste locaties. Om deze redenen worden de maximale gezondheidseffecten van het bestemmingsplan beoordeeld als licht negatief.

Bodem en water

Bodem

In het bestemmingsplan worden geen functiewijzigingen bij recht mogelijk gemaakt. Bodemonderzoek is om deze reden in het kader van het bestemmingsplan niet noodzakelijk. In het bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die bijdragen aan vervuiling van de bodem. Ten aanzien van agrarische activiteiten gelden voorschriften vanuit onder andere het Activiteitenbesluit en het Besluit mestbassins milieubeheer, zoals het toepassen van vloeistofdichte vloeren en dergelijke, om bodemverontreiniging te voorkomen. De ontwikkelingen die worden geboden in het bestemmingsplan hebben dan ook geen negatieve gevolgen voor de bodemkwaliteit.

Water

Bij maximale benutting van de uitbreidingsmogelijkheden en ontwikkelingsruimte is sprake van een toename van het verhard oppervlak. Op basis van de 'Keur' is geregeld dat een toename in verharding en/of demping van watergangen gecompenseerd dient te worden. Hiermee worden negatieve effecten voorkomen.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw die in het bestemmingsplan worden geboden, kunnen resulteren in groei van de veestapel. Door intensivering van de landbouw worden er meer meststoffen verspreid. Dit kan leiden tot een zwaardere belasting van het oppervlaktewater met vermestende stoffen (N en P) via af- en uitspoeling. De ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven die in het bestemmingsplan worden geboden hebben daardoor (uitgaande van een maximale invulling van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt) mogelijk een negatief effect op de waterkwaliteit. Uitgaande van een meer realistische ontwikkeling van de veesector binnen de gemeente De Ronde Venen en de eisen die aan bedrijven worden gesteld, zullen deze effecten echter beperkt blijven.

Voor aanpassingen aan het bestaande watersysteem dient bij het waterschap vergunning te worden aangevraagd op grond van de 'Keur'. Hiermee worden negatieve effecten op het watersysteem voorkomen.

Verkeer en vervoer

De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, kunnen leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen. Daarbij gaat het niet alleen om de verkeersgeneratie als gevolg van de uitbreiding van (agrarische) bedrijfsactiviteiten, maar ook bijvoorbeeld het extra verkeer dat samenhangt met de neven- en vervolgfuncties die het bestemmingsplan toelaat. Daarbij kan sprake zijn van sterk uiteenlopende verkeersgeneraties. In de regels van het bestemmingsplan is als voorwaarde opgenomen dat geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking. In de praktijk zal het aantal extra verkeersbewegingen dan ook beperkt zijn. De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan Buitengebied-West biedt, leiden naar verwachting niet tot knelpunten in de verkeersafwikkeling op de ontsluitende wegen. Er is geen verslechtering op het gebied van verkeersveiligheid te verwachten.

4. Conclusies en doorvertaling in het bestemmingsplan

Algemeen

De navolgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de effectbeoordeling in het planMER.

Aspect	Criterium	Waardering van het effect
Natuur		
Natura 2000-gebieden	- Verzuring / vermesting - Areaal foerageergebied puperreigers en zwarte sterns - Overige criteria (versnippering, verontreiniging, verstoring door geluid en licht, verandering van waterhuishouding)	-- - 0
Natuurnetwerk Nederland	- Areaalverlies, verandering van de waterhuishouding, vermesting/verzuring - Verstoring (windturbines)	0 -
Beschermde soorten	- weidevogelpopulaties - beschermde soorten.	-- --
Landschap, cultuurhistorie en archeologie		
Landschappelijke en cultuurhistorische waarden	- Openheid en verkavelingsstructuur - Kenmerkende bebouwing en structuren	0 0
Archeologie	- Archeologische waarden	-/0
Woon- en leefklimaat		
Geurhinder	- Geurbelasting / aantal gehinderden	-/0
Luchtkwaliteit	- Concentraties luchtverontreinigende stoffen	-/0
Externe veiligheid	- Plaatsgebonden risico - Groepsrisico	0 0
Geluid	- Geurbelasting / aantal gehinderden	0
Gezondheid	- Milieugezondheidskwaliteit	-/0
Overige		
Bodem	- Bodemkwaliteit	0
Water	- Waterkwantiteit - Waterkwaliteit - Watersysteem	0 - 0
Verkeer en vervoer	- Verkeersafwikkeling - Verkeersveiligheid	0 0

Uit de beschrijvingen en beoordelingen in het planMER blijkt dat effecten van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan Buitengebied-West over het algemeen beperkt zijn. Voor veel milieuthema's en daarmee samenhangende beoordelingscriteria kan zonder meer worden aangetoond dat geen knelpunten ontstaan in relatie tot de wettelijke normen en grenswaarden die vanuit de sectorale toetsingskaders gelden.

In het bestemmingsplan is een set van 'standaard' voorwaarden opgenomen die vooral zijn gericht op het voorkomen van ongewenste milieueffecten en onaanvaardbare situaties. Deze voorwaarden hebben onder andere betrekking op de milieuhygiënische inpasbaarheid, landschappelijke inpassing en de bescherming van natuur- en landschapswaarden. Naar aanleiding van de uitkomsten van planMER en passende beoordeling zijn in het bestemmingsplan een aantal maatregelen vastgelegd gericht op het voorkomen van ongewenste negatieve effecten door de ontwikkeling van veehouderijen, glastuinbouwbedrijven en de realisatie van kleinschalige windturbines.

Ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen

De belangrijkste negatieve effecten hangen samen met de potentiële groei van de veestapel en de daarmee samenhangende negatieve effecten op de ecologische waarden binnen het plangebied (onder andere op de weidevogels) en binnen de Natura 2000-gebieden in de omgeving (toename van stikstofdepositie). Hoewel op grond van de trends en actuele ontwikkelingen binnen de agrarische bedrijven wellicht geen grote groei van de veestapel is te verwachten, dient bij de beoordeling te worden uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden die worden geboden.

Uit de passende beoordeling blijkt dat, om te komen tot een uitvoerbaar initiatief binnen de kaders van de Wet natuurbescherming, verschillende maatregelen noodzakelijk zijn om de potentiële groei van de veestapel te beperken. Concreet betekent dit geen mogelijkheden toestaan voor de omschakeling van 'niet veehouderij' naar veehouderij en het beperken van de mogelijkheden om het bouwvlak te vergroten via wijzigingsbevoegdheden. Daarnaast dienen niet alleen aan de vergroting van bouwvlakken, maar ook aan uitbreidingen binnen de bouwvlakken voorwaarden te worden gekoppeld om te voorkomen dat een te grote toename van depositie binnen Natura 2000 optreedt. Met deze maatregelen kunnen niet alleen significante negatieve effecten op Natura 2000 worden uitgesloten, maar zullen ook binnen het plangebied geen grote negatieve effecten optreden door uitbreiding van de veestapel.

Glastuinbouwbedrijven

Ook aan de omschakeling naar of uitbreiding van glastuinbouwbedrijven binnen het glastuinbouwconcentratiegebied worden voorwaarden verbonden om strijdigheid met de Wet natuurbescherming te voorkomen. In lijn met de regeling voor de veehouderijbedrijven dient te worden aangetoond dat geen sprake is van een toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000, dan wel voldoende ontwikkelingsruimte binnen het PAS beschikbaar is.

Windturbines

Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor kleinschalige windturbines bij agrarische bedrijven. Dergelijke windturbines kunnen negatieve effecten hebben op de aanwezige natuurwaarden. Daarnaast kunnen (als op heel grote schaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid voor nieuwe windturbines) ook effecten optreden op de vogels en vleermuizen vanuit de Natura 2000-gebieden in de omgeving. Gelet op voorgaande worden in het bestemmingsplan kleinschalige windturbines niet bij recht maar met een binnenplanse afwijking via omgevingsvergunning mogelijk gemaakt (bij agrarische bedrijven). In de daaraan gekoppelde voorwaarden is onder andere vastgelegd dat de windturbine uit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt aanvaardbaar is en geen onevenredige aantasting plaatsvindt van natuurwaarden.